

БИБЛИД ӨГҮҮЛЖ БУЙ ҮЙЛ ЯВДЛУУД ХАНЗ ҮСЭГТ ХЭРХЭН ТУССАН БЭ?

*Р.Ганболд \докторант\ Шашин судлалын тэнхим НШУС. МУИС
Н.Чимэдцэеэ (Ph.D) МУИС*

Түлхүүр үг: Хятад, Ханз үсэг, дүрс, дуудлага, утга

Товч утга: Ханз үсэг бол дэлхийд хэрэглэгдсэн он жилээрээ хамгийн урт, хэрэглэж байгаа цар хэмжээгээр хамгийн өргөн, мөн хэрэглэж байгаа хүний тоо нь хамгийн олон болох үсэг бичгийн нэг юм. Ханз үсгийн жишээнүүдээс харахад олон мянган жилийн өмнө үүссэн ханз үсэг болоод энэ ард түмэн нь Библи сударт гарч буй олон үйл явдалтай холбоотой мэт харагдаж байна.

Энэхүү судалгааны ажлын дүнд хэлж байсанчлан ханз үсэг бол дэлхий дээрх хамгийн эртний түүхт бичиг мөн. Тийм ч учраас бусад олон үндэстний ор тас мартаж орхисон түүхэн үйл явдал энэхүү бичигт хадгалагдан үлдсэн байж болох юм.

Хэрэв ханз үсгийн утгад Библи сударт гарч буй үйл явдлууд холбоогүй гэвэл энэ олон баримт хэрхэн энэхүү үсэгт шингэсэн байх билээ? Эртний хятад хүмүүс Библи сударт гардаг эдгээр түүхийг хэрхэн мэдсэн байх билээ? Огт холбогдолгүй гэвэл эдгээр түүхийг юунд бичиг үсэгтээ хадгалан үлдээсэн байх вэ? зэрэг олон асуулт урган гарч байна.

Ханз үсэг бол дэлхийд хэрэглэгдсэн он жилээрээ хамгийн урт, хэрэглэж байгаа цар хэмжээгээр хамгийн өргөн, мөн хэрэглэж байгаа хүний тоо нь хамгийн олон үсэг бичгийн нэг юм.

Ханз үсэг нь дүрс үсэгт суурилж, холбоо үгийг гол болгосон утга ялгах үсгийн тогтолцоо юм. Энэ нь 10 мянга орчим үсэгтэй бөгөөд өдөр тутмын хэрэглээнд 3000 орчим нь л хэрэглэгддэг байна. Ханз үсэг бий болсноосоо хойш эргэн тойрныхоо улс орны хэл соёлд гүн нөлөө үзүүлсэн билээ. Япон, Вьетнам, Солонгосын үсэг бичиг нь ханз үсэгт тулгуурлан зохиогдсон юм. Ханз үсэг бий болж хэрэглэгдсэн явдал нь хятадын соёлын хөгжлийг ахиулсан төдийгүй, дэлхийн соёлын хөгжилд алс хэтийн гүн үр нөлөө үзүүлжээ. Археологичид Бань пегийн буурь зэрэг өнөөгөөс бараг 6000 жилийн өмнө оршиж байсан хятадын эртний соёл иргэншлийн буурь тууриудаас 50 гаруй зүйлийн зураасан тэмдэг илрүүлсэн байна. Тэдгээрийн зураас бичлэг нь тэгш эрэмбэ дараатай бөгөөд зохих зүй тогтолтой байж, дөмөгхөн үсэг бичгийн шинж бүрдсэн болохоор эрдэмтэн судлаачид түүнийг ханз үсгийн эх үүсвэр гэж үзсэн байна.

Ханз үсэг нь манай тооллын өмнөх XVI зууны үеийн Шан улсын үед журамшиж бий болсон байжээ. Шан улсын эхэн үед хятадын соёл иргэншил хөгжиж нэлээд өндөр түвшинд хүрсэн байлаа. Үүний нэг нотолгоо нь ясан дээр тэмдэглэсэн бичиг бий болсон явдал юм.

Ясан дээр тэмдэглэсэн бичиг гэж яст мэлхийн хуяган дээр юм уу амьтан араатны ясан дээр сийлсэн өнө эртний бичээсийг хэлж байгаа юм.

Шан улсын үед хаан нь ямарваа ажлыг гүйцэтгэхээсээ өмнө үргэлж төлөг үзүүлдэг байсан бөгөөд тухайн зан үйлдээ яст мэлхийн хуягийг хэрэглэдэг байв.

Яст мэлхийн хуягийг хэрэглэхээсээ өмнө, мах шөрмөсийг нь арилгаж өө сэвгүй болгон хавтгайлсныхаа дараа, иртэй зэвсгийн зүйлээр дээр нь тэмдэг зураас гаргадаг байна. Төлөг үзүүлэгч хүн юм уу эсвэл төлөгч, бөө удган нь өөрийн нэр, төлөг үзсэн өдөр, асуух асуултаа уг ясан дээрээ сийлээд, түүнийгээ галд шардаг байна. Галд түлэгдсэн ясан

дээр гарсан ан цавыг “бэлгэ тэмдэг” гэж үздэг аж. Бөө удган нь эдгээр ан цавын гарсан зүг чиглэлийг сайтар шинжлэн төлгийн хариуг хэлдэг бөгөөд төлөг оносон эсэхийг ч ясан дээр тэмдэглэдэг байсан ажээ. Дараа нь түүнийгээ төрийн албаны архивт оруулж хадгалдаг байлаа.

Археологичдын илрүүлсэн ясан бичиг нь 160 мянган ширхэгт хүрсэн байна. Бүртгэлийн тоо сэлтээс үзвэл, эдгээр ясан дээрх янз бүрийн үсэг бичиг нь 4000 гаруй байж, түүний доторх 3000 гаруйг нь эрдэмтэд судлаад 1000 гаруй үсгийнх нь тайлбар дээр санал нэгдсэн боловч бусдыг нь тайлбарлаж чадаагүй юм уу санал нийлээгүй байгаа юм байна. Хэдий ийм боловч энэ 1000 гаруй үсгээр дамжуулж хүмүүс Шан улсын үеийн улс төр, эдийн засаг, соёлын талаар төсөөлөлтэй болж чадсан байна.

Ясан бичиг нь боловсронгуй тогтолцоотой байсан учраас хожмын ханз үсгийн хөгжлийн үндэс суурийг тавьжээ. Түүнээс хойш ханз үсэг нь гуулин дээр сийлсэн бичиг, нарийн тулгууран (гор) бичиг, завсрын бичиг, хичээнгүй бичиг зэрэг хөгжлийн олон хэлбэрийг туулсан бөгөөд өнөө ч хэрэглэгдсээр байна.

Ханз үсгийн өөрчлөгдөж хөгжсөн явц бол эл үсгийн хэлбэр дүрс аажмаар тогтолцоонд орсон үйл явц мөн. Гор үсэг нь үсгийн зурлагын тоог тогтоосон бол завсрын үсэг нь бичлэгийн шинэ тигийг тогтоож, ханз үсгийг дөрвөлжин хэлбэртэй болгосон ба Хичээнгүй үсэг бий болсноос хойш ханз үсгийн хэлбэр дүрс нь цаашид тогтворжиж, хөндлөн, босоо, урагшилга, цэг, гох, сүүл, нугалаа зэрэг зураас бичлэг үндсэндээ тогтвортой болсноор үсгүүдийн зураасны тоо болон бичих дараалал ч хэвшин журамшсан байна. Мөр дараалан бичихэд эмх цэгцтэй байлгахын тулд үсгийн дүрс болон зураасны урт богиныг дөрвөлжин хүрээнд хязгаарлаж, зураасны байрлалыг ч тэнцвэртэй байлгахыг хичээдэг болсон билээ. Хичээнгүй үсэг бий болсноос хойш ханз үсэг дөрвөлжин хэлбэртэй болон тогтворжиж улмаар 1000 гаруй жилийн турш ханз үсгийн хэлбэр болон тогтсоор ирсэн юм. Хятад ханз нь 5000 гаруй жилийн түүхтэй бөгөөд түүхийн явцдаа өөрчлөгдөн шинэчлэгдсээр иржээ.

Хятад ханз нь 3 үндсэн элементээс бүрдэнэ. Үүнд дүрс, дуудлага, утга багтана. Ханзыг мөн дүрс үсэг ч гэж хэлдэг бөгөөд ханз бүр нь өөрийн утгатай байдаг. Хятад хэл нь ойролцоогоор 80000 гаруй ханзтай хэмээн тооцоолсон байдаг бөгөөд эдгээрээс 3500-аад нь л идэвхтэй хэрэглэгддэг байна. БНХАУ 1956 оноос хойш хялбарчилсан ханзыг хэрэглэх болсон бөгөөд Тайвань, Хонгконг болон бусад хятадаар ярьдаг орнууд одоог хүртэл хуучин хэлбэрээр нь хэрэглэсээр байна.

Хятадууд бидэн шиг үсэг холбон үг бүтээдэггүй. Тэд 214 жижиг дүрсийг хооронд нь холбож үг бүтээдэг ажээ.

Үндсэн махбодь болсон тэрхүү жижиг дүрсүүдийг дээгүүр доогуур хажуугаар нь холбон боож хятад хэлийг тэмдэглэдэг 50.000 ханзыг буй болгодог байна. Энэхүү олон талт бичгийн тогтолцоо нь 4500 жилийн тэртээ бүрдэж бий болсон бөгөөд үндсэн чанараа алдалгүй хадгалсаар иржээ. Илүү сонирхолтой нь: Энэхүү тэмдэгүүд нь өнгөрсөн үеүдийн нууцлаг бүхнийг өөртөө агуулж байдаг. Учир нь Хятадын соёл боловсрол дэлхий дээрх хамгийн анхны бүрэлдэж бий болсон иргэншлийн тоонд багтдаг. Өнөөдөр энэ ард түмэн коммунист үзэл суртал ба алс дорнодын шашны уур амьсгалын нөлөөнд бүрэн автжээ.

Гэвч хятадуудын шүтлэгийн эх үндэс нь бүгдийг Бүтээгч Эзэн Бурхан байж болох юм. Түүнийг шүтэж, өргөл барин Шан-Ти буюу монголоор Тэнгэрлэг Эзэн гэж нэрлэдэг байж. Энэ бол Буддизм, Даоизм болон Күнзийн сургаал Хятадад орж ирэхээс даруй 2000 жилийн өмнөх явдал.

Үүнийг баримтаар нотлохын тулд зарим ханз үсэг хэрхэн бүтсэнийг нарийвчлан харахыг хичээе.

1. “Бүтээх” гэсэн үг “шороо” ба “ам, амьсгаа” хоёрын нийлбэрээс бүрджээ. Нөгөө жижиг таслал нь “амьд буюу амьдрал” гэсэн утгыг төлөөлж байна.

Нийлээд “ярих” гэсэн санааг илтгэж байгаа юм. Түүн дээр “явах/явах чадвар”-ыг нэмбэл үр дүн нь “бүтээх” болно.

Үүнийг библи судартай харьцуулж үзвэл үнэхээр сонирхолтой баримт харагдах болно.

Библи судрыг сөхөж харвал Эхлэл номын 2 дугаар бүлгийн 7 дахь ишлэлд

“ЭЗЭН Бурхан тоос шорооноос хүнийг бүтээж, амин амьсгалыг хамраар нь үлээж оруулахад, хүн амьд оршигч болжээ”.

Энэхүү ишлэлд Бурхан хүнийг бүтээсэн тухай - Эзэн Бурхан тоос шорооноос (шороо) хүнийг бүтээж, амин амьсгалыг (амьдрал) хамраар нь (амаараа) үлээж оруулахад, хүн амьд оршигч болж, ярих хийгээд явах чадвартай нас бие гүйцсэн хүн болсон тухай өгүүлсэн байдаг.

Дараагийн баримт:

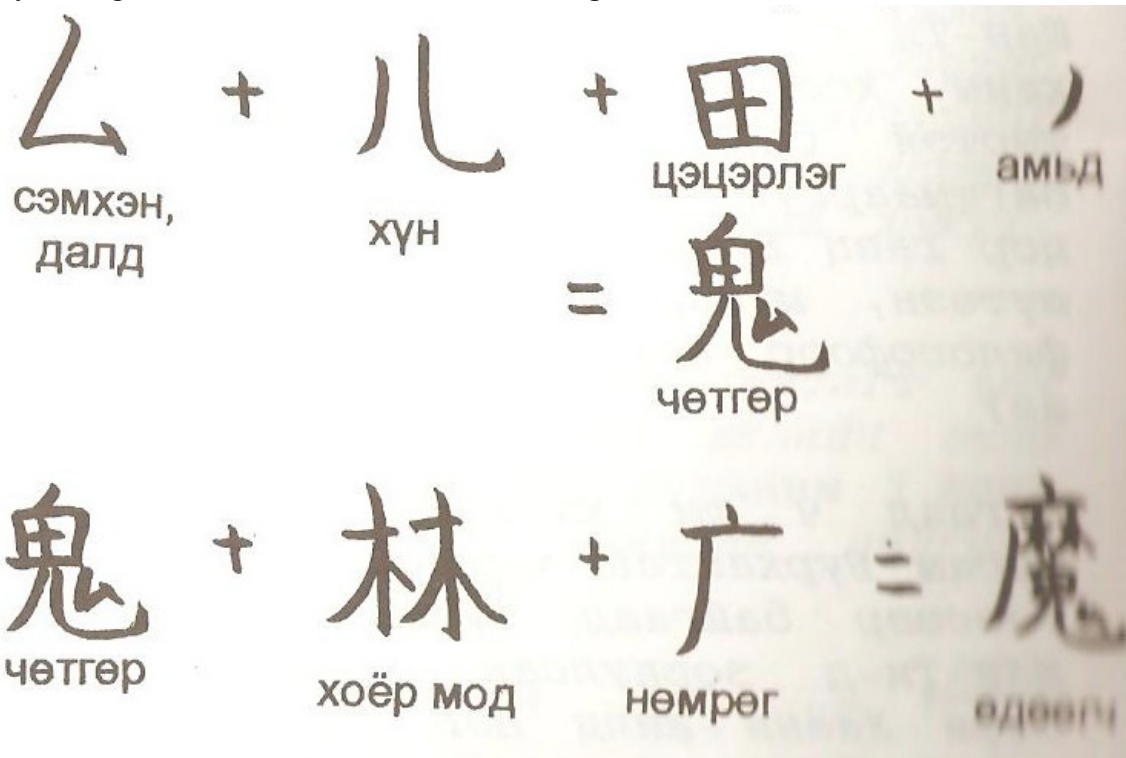
2. “Бурхан Адамыг шороогоор барьж хэлбэршүүлээд өөрийн амаар амьдралын амьсгааг дотогш нь үлээсэн. Хавирганаас нь авч нэг эмэгтэйг бүтээсэн” гэсэн бол.

Библийн (Эхлэл 2:15,22) ишлэлд ¹⁵ЭЗЭН Бурхан хүнийг аваад, Еден цэцэрлэгийг арчлуулан сахиулахын тулд тэнд суулгав.

²²ЭЗЭН Бурхан Адамаас авсан тэр хавиргаараа эмэгтэй хүн бүтээгээд, түүнийгээ Адамд авчирч өгөв.

Тэр хоёр Эден гэгдэх цэцэрлэгт (хязгаартай орчинд) амьдарсан. Энэ бүгдийг “цэцэрлэг” гэсэн утгатай, “шороо”, “амьсгаа”, “хоёр хүн” болон “хашаа хүрээлэн” гэсэн язгуурын хэлбэрээс бүрдсэн ханз үсэг бидэнд өгүүлдэг. “Хоёр хүн” гэсэн дүрсийг харвал хоёрдахь хүн нэг дэх хүний хажуугаас гарсан гэсэн утга санаа илэрхийлж байна.

3. Библи сударт дурдсан, Эден цэцэрлэгт болсон үйл явдлын тухай өгүүлье. Тэнд Бурханы дайсан Сатан буюу чөтгөр могой бүх юманд оролцож эхэлсэн. Тэгэхээр Сатан буюу чөтгөрийг тэмдэглэж байгаа ханзыг авч үзэцгээе.

Уг ханз нь

“сэмхэн, далд”, “хүн”, “цэцэрлэг”, “амьд” зэрэг үгийн нийлбэр чухамдаа Эден цэцэрлэгт хүний дуу хоолойгоор Евад хандсан билээ. Тэгэхлээр чөтгөр гэдэг үгийг төлөөлж байгаа ханзан дээр хоёр мод мөн нөмрөг, дээд гэсэн үгийн ханзыг нэмбэл “өдөөгч” гэсэн утгатай болдог. Библиэс харвал мөнхүү цэцэрлэгийн учир бүхий хоёр модон доор чөтгөр могойн “нөмрөгөн” дотор өдөөгч болон гарч ирдэг.

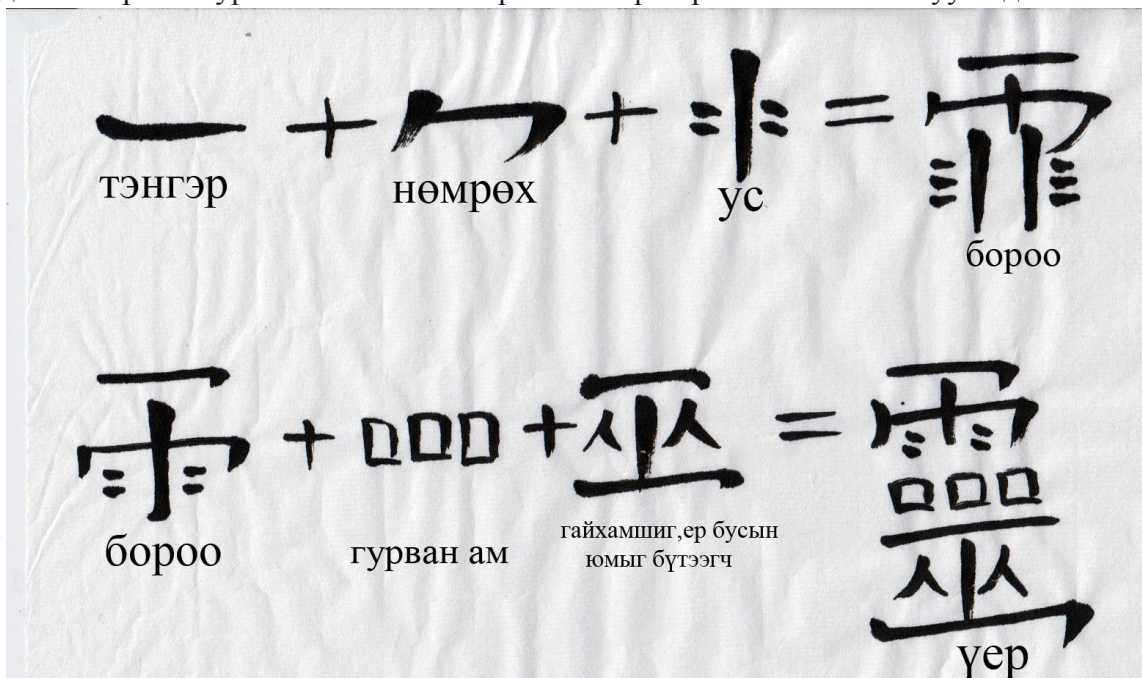
Бид Ариун Библийг сөхөн харвал Библийн Эхлэл номын 3 дугаар бүлгийн 1 дэх ишлэлд:

¹Эзэн Бурханы бүтээсэн аливаа хээрийн зэрлэг амьдын дотроос могой хамгийн илүү зальтай байжээ. Тэр могой

- Та нарт энэ цэцэрлэгт байгаа бүх модны жимснээс идэж болохгүй гэж

- Бурхан үнэхээр хэлсэн үү? Хэмээг эмэгтэйгээс асуужээ.

4. Христчин номлогч хятад нутагт анх алхсанаас 3000 гаруй жилийн өмнө үүссэн “сүнс” гэдэг ханз үсэгт Бурханы 3 шинж чанарын талаарх гүнзгий ойлголт агуулагдаж байна.

“Тэнгэр”, “нөмрөх”, “ус” гурвын язгуур нь нийлээд “бороо”-г бүтээдэг гүний гадаргуу дээгүүр нь харанхуй бүрхэж, Бурханы сүнс (сүнс оршигч тэнгэр) усны мандал дээгүүр хөвж (нөмөрч) байлаа.

Бид Ариун Библийг сөхөн харвал Библийн Эхлэл 1 дүгээр бүлгийн 2 дахь ишлэлд

² Газар нь ямар ч хэлбэр дүрсгүй, эзгүй хоосон, гүний гадаргуу дээгүүр нь, харанхуй бүрхэж, Бурханы Сүнс усны мандал дээгүүр нь элин хальж байлаа.

Бороо бол ариун сүнсний нэгэн бэлэг тэмдэг юм. “Бороо” түүн дээр “гурван ам” мөн “гайхамшигийг бүтээгч”-ийг нэмбэл “сүнс”-ийг төлөөлөх ханз бий болно. Тайлбар нь: Гурван бие –Бурхан Эцэг, хүү нь Есүс ба Ариун сүнс өөрөө “сүнс”-ээр дамжин ярьдаг гурван ам. “Гайхамшиг буюу ер бусын юмыг бүтээгч” нь Бурханы сүнс юу үйлддэгийг илэрхийлдэг ажээ.

5. Бараг бүхий л соёл иргэншлийн түүхэнд их үерийн тухай домог байдаг

Үер гэсэн хятад ханз нь тэр үед учраад нэг их удаагүй байсан асар их байгалийн сүйрлийн тухай нарийвчлан өгүүлдэг.

“Найм”, “нэгдсэн” гэдэг хоёр үгийн язгуур “газар, шороо” гэдэг үгтэй нийлж “бүрмөсөн” юмуу “нэг мөр” гэсэн утгыг үүсгэдэг. Харин үүн дээр “ус”-ыг нэмбэл “үер” гэсэн ханз болно.

Дэлхий усанд бүр мөсөн автсан их үерийн үед найман хүн усан онгоцон дээр хамт байжээ.

6. Усан онгоц гэсэн ханзыг харахад энэ санаа улам тодорхой болно.

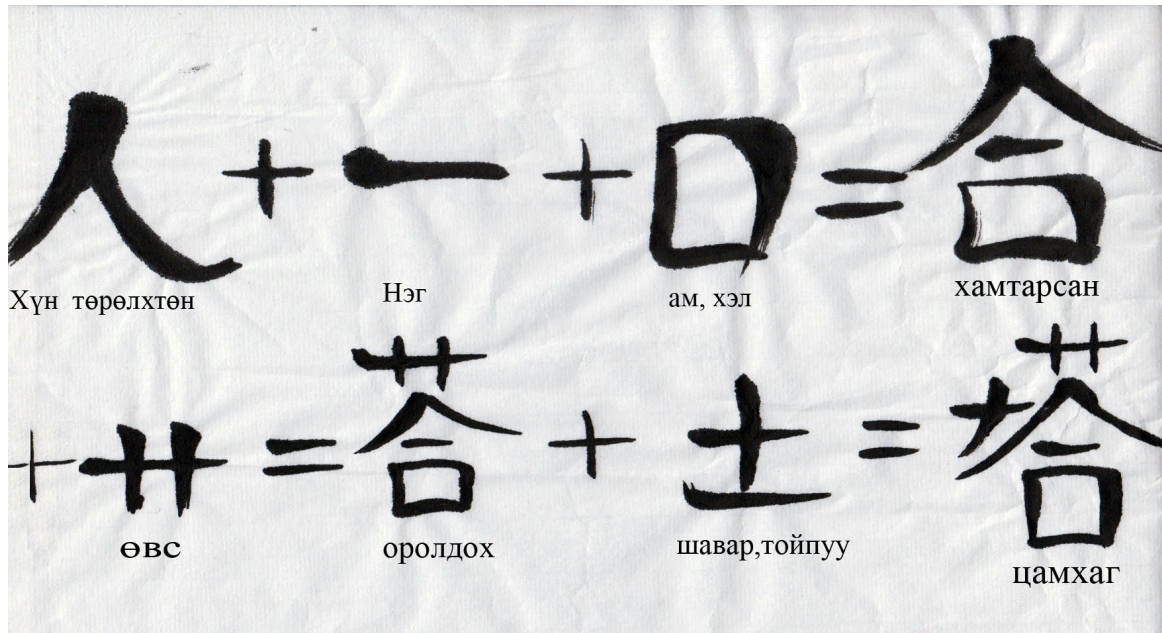
“Усан онгоц” гэсэн ханз үсэг “завь”, “найм”, “хүн” гурвын нийлэмжээс бүрджээ.

Завин дээрх найман хүн үү? Ноагийн модоор хийсэн завин дээр яг найман хүн байжээ. Ноа өөрөө эхнэрийнхээ хамт, 3 хүү нь мөн эхнэртэйгээ хамт байжээ.

Бид Ариун Библийг сөхөн харвал Библийн Эхлэл номын 7 дугаар бүлгийн 6,7 дахь ишлэлд ⁶ Дэлхий дээр үер болоход Ноа зургаан зуун настай байлаа. ⁷ Ноа хөвгүүд, эхнэр, бэрүүдтэйгээ хамт үерийн усны улмаас хөвөгч авдартаа оржээ.

Модон онгоцтой холбоотой явдалаас гадна өөр ч сонирхолтой зүйл байдаг.

Бабел дахь цамхагийн барилга ба дараа нь тал тал тийшээ тарж хуваагдсан явдал. Хятадууд Бабелын орчмоос үүсэн бий болсон, тэрхүү оногдсон нутгаа орхиж өөр нутагруу нүүсэн байж магадгүй гэж түүхчид үздэг. Цамхаг барьсан тухай дурсамжийг олон мянган километрийн алсад орших шинэ нутагтаа өчүүхэн жижиг ханзанд тээж авчиржээ.

7. “Хүн төрөлхтөн”, “нэг”, “ам, хэл” нийлээд “хамтарсан” гэсэн ханз бүтдэг.

Түүн дээр “өвс” гэсэн язгуурыг нэмбэл “оролдох” гэсэн утга илтгэх ба “шавар, туйпуу” гэсэн ханзтай нийлвэл “цамхаг” гэгч ханзыг бүрдүүлнэ.

Энэ тухай Библид: Бүх дэлхий нэг хэлтэй, нэг аялгуутай байжээ. ...тэд бие биедээ тоосго цохиж, түүнийгээ бүрэн гүйцэд болтол нь шатаацгаая бид хот болон тэнгэрт тулам оройтой өндөр цамхаг барьж байгуулья гэсэн санааг Библи судрын Эхлэл номын 11 дүгээр бүлгийн 1-4 дэх ишлэлд:

¹ Бүх дэлхий нэг хэлтэй, нэг аялгуутай байлаа.

² Тэд дорно зүг рүү нүүж, Шинарыг хөндий тал газрыг олж, тэндээ нутагшин суурьшжээ.

³ Тэд бие бие дээ

- Тоосго цохиж, түүнийгээ бүрэн гүйцэд болтол нь шатаацгаая гэж хэлээд, чулууны оронд тоосго, шаварын оронд давирхай хэрэглэжээ.

Бид Библи судрын хуучин гэрээний номон дахь үйл явдал ямар байдлаар нэн эртний хятадын ханз үсгэнд туссан тухай зарим жишээ баримтыг харлаа.

Одоо шинэ гэрээний талаар Ханз үсгэнд хэрхэн туссаныг харцгаая.

Хятадуудад өөрийнх нь үсэг бичгээр дамжуулан сайн мэдээг тайлбарлаж өгч болно гэсэн гайхалтай нээлтийг Хятадад байсан нэгэн миссионер “илгээгдсэн хүн” хийсэн байна.

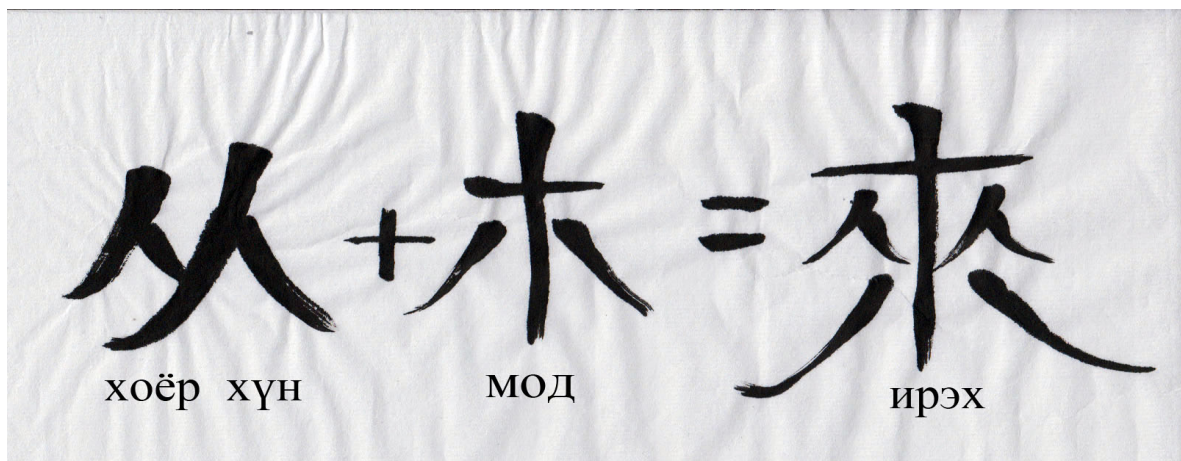
8. “Шударга ёс” хэмээх ханзанд сайн мэдээн дэх гол зүйл агуулагдаж байна. “Гар”, “жад” хоёр нийлж “би”-ийг үүсгэдэг. Хурганы язгуур дор “би”-г бичвэл “шударга ёс” бүтэх учиртай.

Онъсогын тайлал нь: Миний нүгэлт чанарын үрээр “миний гараар” хурга жадлагдсан. Гэхдээ “хурган дор миний нүгэл ариусна” өөрөөр хэлбэл “би шударга” болно. Тэр шударга болгогч хурга нь Есүс юм.

Бид Ариун Библийн шинэ гэрээг сөхөн харвал Еврей 9 дүгээр бүлгийн 11-12 дахь ишлэлд

¹¹ Харин Христ ирэх сайн юмсын Тэргүүн Тахилч болж, үзэгдэхдээ Тэрээр илүү агуу бөгөөд илүү төгс асраар нэвтрэв.

¹² Тэр ямаа болоод тугалын цусаар бус, харин мөнхийн золилтыг агуулан, Өөрийнхөө цусаар ариун газарт нэг удаа бүгдийн төлөө орсон.

Дундах модыг нарийвчлан харвал хоёр тийш нь салгах боломжтойг мэдэх болно. “Хүн гэсэн язгуур бас нэг загалмай. Нөгөө хоёр хүн нь нийт хүн төрөлхтнийг төлөөлж байна. Бидэнд өгч буй мэдээлэл нь “Хүн төрөлхтөөн Загалмай дээрх хүн дээр ирээрэй” гэсэн санаа юм.

Бид Ариун Библийн шинэ гэрээг эргэн харвал Иохан номын 1 дүгээр бүлгийн 29 дэх ишлэлд:

**²⁹ Дараа өдөр нь Иохан өөр уруу нь ирж яваа Есүсийг хараад
Ертөнцийн нүглийг үүрэгч Бурханы Хургыг харагтун**

Библийн шинэ гэрээнээс 2000 жилийн өмнөх ханз үсгэнд хадгалагдсан библийн үнэн энэ. Мухар сүсэг, дээдсийг тахин шүтэх ба онгон шүтээнээр хэвшсэн соёл мөн Есүсийн нутгаас олон мянган километр алс орших иргэншлээс үүссэн ханз үсэг үнэхээр гайхамшигтай нууц агуулж байгаа нь Библиэс харагдаж байна.

ABSTRACT

1. The Chinese characters that are mentioned above show that the people and the Chinese characters were originated thousands year ago that related to the events on the Bible.
2. The Chinese characters are the most ancient historical literacy in the world. We can see it at the beginning of the research. However, the historical events of the several nations, which were forgotten, are stored in the Chinese characters.
3. There are several questions: How are those documents showed in the Chinese characters if it is not related to the events on the Bible? How do the ancient Chinese people know about the historical events on the Bible? Why is the history stored in the literacy?

НОМ ЗҮЙ

1. Ариун Библи. Ариун бичээс Библийн Нийгэмлэг. УБ. 2004
2. Бялхам Амь Судлал Библи. Ариун бичээс Библийн Нийгэмлэг. УБ.2006
3. Шинэ Гэрээний Хэрэглээний Тайлбар толь. Томас Хэйл. МТӨС.УБ. 2004
4. Монгол орчуулгын Библийн бүх ишлэлүүдийг Ариун Библиэс авсан. Эрх нь Ариун Бичээс Библийн Нийгэмлэг© 20